

LITURGIE

voor de
huwelijksbevestiging
van

Miloš Popović & Irene de Best

19 mei 2023

in de Dorpskerk
te Katwijk aan den Rijn

Predikant: ds L.A. den Butter
Organist: Johan Haasnoot

1. Inleidend orgelspel

2. Stil gebed

3. Votum & Groet

4. Zingen Psalm 116:1, 11

God heb ik lief, want die getrouwe HEER'
Hooft mijne stem, mijn smekingen, mijn klagen.
Hij neigt Zijn oor, 'k roep tot Hem, al mijn dagen;
Hij schenkt mij hulp, Hij redt mij keer op keer.

Ik zal met vreugd in 't huis des HEEREN gaan,
Om daar met lof Uw groten Naam te danken.
Jeruzalem, gij hoort die blijde klanken.
Elk heff' met mij den lof des HEEREN aan!

5. Geloofsbelijdenis

6. Zingen Psalm 150:1

Looft God, looft zijn Naam alom;
Looft Hem in Zijn heiligdom;
Looft des HEEREN grote macht,
In den hemel Zijner kracht;
Looft Hem, om Zijn mogendheden,
Looft Hem, naar zo menig blijk
Van Zijn heerlijk koninkrijk,
Voor Zijn troon en hier beneden.

7. Schriftlezing Éfeze 3:14-21

14 Om deze oorzaak buig ik mijn knieën tot den Vader van onzen
Heere Jezus Christus,

15 Uit Welken al het geslacht in de hemelen en op de aarde genoemd
wordt,

- 16 Opdat Hij u geve, naar den rijkdom Zijner heerlijkheid, met kracht versterkt te worden door Zijn Geest in den inwendigen mens;
- 17 Opdat Christus door het geloof in uw harten wone, en gij in de liefde geworteld en gegrond zijt;
- 18 Opdat gij ten volle kondet begrijpen met al de heiligen, welke de breedte, en lengte, en diepte, en hoogte zij,
- 19 En bekennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat, opdat gij vervuld wordt tot al de volheid Gods.
- 20 Hem nu, Die machtig is meer dan overvloediglijk te doen, boven al wat wij bidden of denken, naar de kracht, die in ons werkt,
- 21 Hem, zeg ik, zij de heerlijkheid in de Gemeente, door Christus Jezus, in alle geslachten, tot alle eeuwigheid. Amen.

8. Gebed

9. Zingen Psalm 146:1, 3

Prijs den HEER' met blijde galmen;
Gij, mijn ziel, hebt rijke stof;
'k Zal, zo lang ik leef, mijn psalmen
Vrolijk wijden aan Zijn lof:
'k Zal, zo lang ik 't licht geniet,
Hem verhogen in mijn lied.

Zalig hij, die in dit leven,
Jakobs God ter hulpe heeft;
Hij, die door den nood gedreven,
Zich tot Hem om troost begeeft;
Die zijn hoop, in 't hach'lijkst lot,
Vestigt op den HEER', zijn God.

10. Prediking over Éfeze 3:17

*Opdat Christus door het geloof in uw harten wone,
en gij in de liefde geworteld en gegrond zijt*

11. Zingen Psalm 133:2, 3

Die liefdegeur moet elk tot liefde nopen,
Als d' olie, die, van Arons hoofd gedropen,
Zijn baard en klederzoom doortrekt;
Z' is als de dauw, die Hermons kruin bedekt,
Die Sions top met vruchtbaar vocht besproeit,
En op zijn bergen nedervloeit.

Waar liefde woont, gebiedt de HEER' den zegen:
Daar woont Hij Zelf, daar wordt Zijn heil verkregen,
En 't leven tot in eeuwigheid.

12. Huwelijksbevestiging

FORMULIER
OM HET HUWELIJK VOOR DE
GEMEENTE VAN CHRISTUS
TE BEVESTIGEN

Miloš Popović en Anna Elizabeth Irene de Best, u die uw huwelijk hier in de kerk in het openbaar in Gods Naam wilt laten bevestigen, hoor uit het Woord van God hoe eervol het huwelijk is, en dat het een instelling van God is die Hem behaagt. Daarom mag u in uw hart verzekerd zijn van de toegezegde hulp van God in uw verdriet, aangezien ook de gehuwden in de praktijk van het leven als gevolg van de zonde velerlei tegenspoed en leed overkomt. De getrouwden wil Hij zegenen en bijstaan, zoals Hij beloofd heeft; hen die in ontucht leven en overspel bedrijven, wil Hij daarentegen oordelen en straffen.

Ten *eerste* behoort u te weten, dat God, onze Vader, nadat Hij hemel en aarde en alles wat daarin is geschapen had, de mens schiep naar Zijn beeld en Zijn gelijkenis, opdat hij heersen zou over de dieren op de aarde, over de vissen in de zee en de vogels in de lucht.

Nadat Hij de mens geschapen had, sprak Hij: 'Het is niet goed, dat de mens alleen zij; Ik zal hem een hulp maken, die als tegen hem over zij.' Toen deed de HEERE God een diepe slaap op Adam vallen, en hij sliep; en

Hij nam een van zijn ribben, en sloot de plaats daarvan toe met vlees. En de HEERE God bouwde de rib, die Hij van Adam genomen had, tot een vrouw, en Hij bracht haar tot Adam.

Toen zeide Adam: Deze is ditmaal been van mijn gebeente, en vlees van mijn vlees! Men zal haar Manninne heten, omdat zij uit de man genomen is. Daarom zal de man zijn vader en zijn moeder verlaten, en zijn vrouw aanhangen; en zij zullen tot één vlees zijn.' (Genesis 2:18, 21-24)

Daarom moet u er niet aan twijfelen, dat het huwelijk God de Heere behaagt. Hij heeft immers voor Adam zijn vrouw geschapen, haar Zelf tot hem gebracht en hem tot een vrouw gegeven. Daarmee betuigt God, dat Hij ook vandaag nog een ieder zijn vrouw als met Zijn hand toebrengt.

Daarom heeft ook de Heere Jezus Christus het huwelijk zo hoog geëerd met Zijn tegenwoordigheid, gaven en wondertekenen te Kana in Galilea (Johannes 2:1-11). Hij heeft daarmee betuigd, dat het huwelijk door allen in ere gehouden behoort te worden, en dat Hij de gehuwden Zijn hulp en bijstand altijd wil bewijzen, ook wanneer men dat allerm minst verwacht.

Opdat u in uw huwelijk godvrezend mag leven, behoort u *vervolgens* te weten met welke bedoelingen God het huwelijk heeft ingesteld.

De eerste is, dat man en vrouw elkaar trouw zullen helpen en bijstaan in alle dingen die tot het tijdelijke en eeuwige leven behoren.

De tweede is, dat zij hun kinderen, wanneer zij die ontvangen, in de ware kennis en vrede Gods zullen opvoeden, tot Zijn eer en tot hun zaligheid.

De derde is, dat iedereen alle onreinheid en kwade begeerten zal vermijden en met een goed en gerust geweten leven. Want om ontucht te vermijden zal iedere man zijn eigen vrouw hebben, en iedere vrouw haar eigen man (1 Korinthe 7:2). Zo zijn allen die de leeftijd hebben en de gave der onthouding niet bezitten, naar het bevel van God genoodzaakt en geroepen het huwelijk aan te gaan. Dit zullen zij doen naar christelijke regel, met medeweten en instemming van hun ouders, of voogden en vrienden. Zo zal de tempel van God, ons lichaam, niet verontreinigd

worden, want als iemand de tempel van God schendt, die zal door God geschonden worden (1 Korinthe 3:17).

Ten *derde* behoort u te weten, hoe de houding dient te zijn van de een tegenover de ander overeenkomstig het Woord van God.

Allereerst zult u, bruidegom, weten dat God u gesteld heeft tot hoofd van de vrouw. Zoals het hoofd het lichaam regeert, ja, zoals Christus het hoofd, de wijsheid, de troost en de bijstand van Zijn gemeente is, zo zult u uw vrouw naar uw vermogen verstandig leiden, onderwijzen, troosten en beschermen. Bovendien zult u uw vrouw liefhebben als uw eigen lichaam, zoals Christus Zijn gemeente liefgehad heeft (Éfeze 5:22-30). U zult niet verbitterd tegen haar worden, maar bij haar wonen met verstand, en aan de vrouw als brozer aardewerk eer geven, omdat u beiden mede-erfgenamen van de genade des levens bent, en opdat uw gebeden niet verhinderd worden (1 Petrus 3:7). En omdat het Gods beschikking is, dat de man in het zweet van zijn aangezicht brood zal eten, zult u trouw en ijverig uw werk doen in het beroep waarin u door God gesteld bent, om uw gezin met Gods hulp op eervolle wijze te kunnen onderhouden en bovendien de noodlijdenden daarin te laten delen.

Vervolgens zult u, bruid, weten hoe, overeenkomstig het Woord van God, uw houding zal zijn tegenover uw man. Zoals het lichaam aan het hoofd en de gemeente aan Christus onderdanig is, zo zult u uw wettige man liefhebben, respecteren en volgen in alle dingen die goed en rechtvaardig zijn, als uw heer. U zult niet heerszuchtig zijn over uw man, maar in wijsheid zwijgen (1 Timotheüs 2:11-12). Want Adam is eerst gemaakt, daarna Eva, Adam tot hulp. En na de zondeval heeft God tot Eva en in haar persoon tot heel het vrouwelijk geslacht gesproken: Tot uw man zal uw begeerte zijn, en hij zal over u heerschappij hebben (Genesis 3:16). Tegen deze beschikking van God zult u zich niet verzetten, maar veeleer het gebod van God en het voorbeeld van de heilige vrouwen navolgen, die op God vertrouwd en hun mannen onderdanig waren, zoals Sara Abraham gehoorzaam geweest is en hem haar heer noemde (1 Petrus 3:6). U zult ook uw man in alle goede en rechtvaardige dingen behulpzaam zijn, aan uw gezin goede zorg besteden, en zuiver en eerbaar leven, zonder pronkzucht, om anderen een voorbeeld van ingetogenheid te geven.

Miloš Popović en Anna Elizabeth Irene de Best, nu u gehoord hebt dat God het huwelijk heeft ingesteld en wat Hij u daarin opdraagt, hebt u het stellige voornemen om in dit heilig huwelijk zo te leven als u hier uitdrukkelijk verklaart voor de christelijke gemeente, en verlangt u dat uw huwelijk bevestigd wordt?

Antwoord: Ja.

(Daarna spreekt de dienaar tot de gemeente:)

Ik neem u allen die hier nu bijeen bent, tot getuigen dat er tegen dit huwelijk geen wettige bezwaren zijn ingebracht.

(Vervolgens spreekt hij tot de gehuwden:)

Omdat het goed en gepast is dat uw huwelijk bevestigd wordt, zo moge onze Heere God uw voornemen, dat Hij u gaf, bevestigen. Uw begin zij in de Naam van de Heere die hemel en aarde geschapen heeft.

(Bruidegom en bruid geven elkaar de rechterhand. Eerst spreekt de dienaar tot de bruidegom:)

Miloš Popović, verklaart u hier voor God en Zijn heilige gemeente, dat u genomen hebt en neemt tot uw wettige vrouw, Anna Elizabeth Irene de Best, hier tegenwoordig?

Belooft u haar dat u haar nooit zult verlaten, haar lief zult hebben en trouw voor haar zult zorgen zoals een trouw en godvrezend man aan zijn wettige vrouw verschuldigd is?

Belooft u dat u heilig met haar leven wilt, haar trouw zult blijven en haar in alles zult vertrouwen, overeenkomstig het heilig Evangelie?

Miloš Popović, do you acknowledge here before the Lord (and His church) that you do take as your lawful wife, Anna Elizabeth Irene de Best, here present, promising never to forsake her; to love her faithfully, and to maintain her, as a faithful and godly husband is bound to do for his lawful wife; that you will live in holiness with her being faithful and truthful to her in all things according to the holy gospel?

Antwoord: Ja.

(Vervolgens spreekt de dienaar tot de bruid:)

Anna Elizabeth Irene de Best, verklaart u hier voor God en Zijn heilige gemeente, dat u genomen hebt en neemt tot uw wettige man, Miloš Popović, hier tegenwoordig?

Belooft u hem dat u hem gehoorzaam zult zijn, hem zult dienen en helpen, hem nooit zult verlaten, heilig met hem zult leven, hem trouw zult blijven en hem in alles vertrouwen, zoals een gelovige en trouwe vrouw haar wettige man verschuldigd is overeenkomstig het heilig Evangelie?

Anna Elizabeth Irene de Best, do you acknowledge here before the Lord (and this His holy church) that you do take as your lawful husband, Miloš Popović, here present, promising to love him, to be obedient to him, to serve and assist him, never to forsake him, to live in holiness with him, being faithful and truthful to him in all things, as a godly and faithful wife is bound to her lawful husband, according to the holy gospel?

Antwoord: Ja.

(Zo spreekt de dienaar:)

De Vader der barmhartigheid die u door Zijn genade tot dit heilige huwelijk geroepen heeft, verbindt u met oprechte liefde en trouw, en geve u Zijn zegen. Amen.

May the Father of all mercies, who by His grace called you to this holy state of marriage, bind you in true love and faithfulness and grant you His blessing. Amen.

Hoor nu uit het evangelie hoe sterk de band van het huwelijk is, zoals Mattheüs dat beschrijft in hoofdstuk 19:3-9: 'En de Farizeën kwamen tot Hem, verzoekende Hem, en zeggende tot Hem: Is het een mens geoorloofd zijn vrouw te verlaten, om allerlei oorzaak? Doch Hij, antwoordende, zeide tot hen: Hebt gij niet gelezen, Die van den beginne den mens gemaakt heeft, dat Hij ze gemaakt heeft man en vrouw? En gezegd heeft: Daarom zal een mens vader en moeder verlaten, en zal zijn vrouw aanhangen, en die twee zullen tot een vlees zijn; Alzo dat zij niet meer twee zijn, maar een vlees. Hetgeen dan God samengevoegd heeft, scheidt de mens niet. Zij zeiden tot hem: Waarom heeft dan Mozes

geboden een scheidbrief te geven en haar te verlaten? Hij zeide tot hen: Mozes heeft vanwege de hardigheid uwer harten u toegelaten uw vrouwen te verlaten; maar van den beginne is het alzo niet geweest. Maar Ik zeg u, dat zo wie zijn vrouw verlaat, anders dan om hoererij, en een andere trouwt, die doet overspel, en die de verlatene trouwt, doet ook overspel.'

Geloof deze woorden van de Heere Jezus Christus, en wees er stellig van verzekerd, dat God, onze Heere, u samengevoegd heeft tot deze heilige gehuwde staat. Daarom zult u ook alles wat u in uw huwelijk ondervindt, met geduld en dankzegging aannemen als uit de hand van God. Zo zal alles voor u ook meewerken ten goede en tot zaligheid dienen.

Zingen Psalm 134:2 (het bruidspaar knielt bij de derde regel)

Heft *uwe handen* naar omhoog,
Slaat *naar het Heiligdom* uw oog,
En *knielt eerbiedig* voor Hem neer:
Looft, looft nu *aller heren HEER*!

(Gebed met en voor het bruidspaar:)

Almachtige God, U bewijst Uw goedheid en wijsheid in al Uw werken en ordeningen. U hebt van den beginne gesproken dat het niet goed is, dat de mens alleen zou zijn. U hebt hem daarom een hulp geschapen die als tegenover hem is. U hebt verordend dat zij die twee waren één zouden zijn en U straft alle onreinheid.

Wij bidden U: Wil deze twee mensen, die U tot het heilig huwelijk geroepen en samen verbonden hebt, Uw Heilige Geest geven, opdat zij heilig leven in een waarachtig en standvastig geloof overeenkomstig Uw goddelijke wil, en tegen alle kwaad strijden. Wil hen dan ook zegenen, zoals U de gelovige vaders, Uw vrienden en trouwe dienaars Abraham, Izak en Jakob gezegend hebt, opdat zij als mede-erfgenamen van het verbond dat U met die vaders hebt opgericht, de kinderen, als het U behaagt hun die te geven, godvrezend mogen opvoeden. Dit alles tot eer van Uw heilige Naam, tot opbouw van Uw gemeente en tot verbreiding van Uw heilig evangelie.

Wil ons verhoren, o Vader van alle barmhartigheid, door Jezus Christus,
Uw geliefde Zoon, onze Heere, in wiens Naam wij onze gebeden
besluiten:

Onze Vader, Die in de hemelen zijt!

Uw Naam worde geheiligd.

Uw Koninkrijk kome.

Uw wil geschiede, gelijk in de hemel, alzo ook op de aarde.

Geef ons heden ons dagelijks brood.

En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.

En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze.

Want Uw is het Koninkrijk, en de kracht, en de heerlijkheid, in der
eeuwigheid.

Amen.

*Almighty God, Thou who dost manifest Thy goodness and wisdom
in all Thy works and ordinances and from the beginning has said,
that it is not good that man be alone and therefore has created
him an helpmeet to be with him, and ordained that they who were
two should be one, and
who dost punish all impurity; we pray Thee, since Thou hast called
and united these two persons in the holy state of marriage, that
Thou wilt give them Thy Holy Spirit, that they in true love and firm
faith may live in holiness, according to Thy divine will and resist all
evil.*

*Grant them Thy blessing as Thou hast blessed the believing
fathers, Thy friends and faithful servants Abraham, and Isaac, and
Jacob. Grant them Thy grace in order that they, as co-heirs of the
covenant which Thou hast established with these fathers, may
bring up their children, if it pleases Thee to give them, in the fear of
the Lord, to the honour of Thy holy Name, to the edification of Thy
church and to the extension of Thy holy gospel.*

*Hear us, Father of all mercy, for the sake of Jesus Christ, Thy
beloved Son, our Lord, in whose name we conclude our prayer:*

*Our Father, who art in heaven,
Hallowed be Thy Name,
Thy kingdom come,
Thy will be done, on earth as it is in heaven.
Give us this day our daily bread;
And forgive us our debts, as we forgive our debtors.
And lead us not into temptation; but deliver us from evil.
For Thine is the kingdom and the power and the glory forever.
Amen.*

Zingen Psalm 134:3 (staande)

Dat 's *HEEREN* zegen op u daal';
Zijn *gunst uit Sion* u bestraal'.
Hij *schiep 't heelal*, Zijn Naam ter eer:
Looft, looft dan *aller* heren *HEER*'!

Aanbieden van de Huwelijksbijbel en persoonlijke toespraak.

(Vervolg Huwelijksformulier)

Hoor nu de belofte van God uit Psalm 128:

1. Een lied Hammaäloth.
Welgelukzalig is een iegelijk, die den HEERE vreest, die in Zijn wegen wandelt.
2. Want gij zult eten den arbeid uwer handen; welgelukzalig zult gij zijn, en het zal u welgaan.
3. Uw huisvrouw zal wezen als een vruchtbare wijnstok aan de zijden van uw huis; uw kinderen als olijfplanten rondom uw tafel.
4. Ziet, alzo zal zekerlijk die man gezegend worden, die den HEERE vreest.
5. De HEERE zal u zegenen uit Sion, en gij zult het goede van Jeruzalem aanschouwen al de dagen uws levens;
6. En gij zult uw kindskinderen zien. Vrede over Israël!

Onze lieve Heere God vervulle u met Zijn genade en geve u, dat u in alle godzaligheid, liefde en eenheid, lang en heilig samen leven mag. Amen.

The Lord our God fill you with his grace and grant that you may long live together in all godliness and holiness. Amen.

13. Dankgebed

14. Collecte en orgelspel

15. Zingen Psalm 68:10

Geloofd zij God met diepst ontzag!
Hij overlaadt ons, dag aan dag,
Met Zijne gunstbewijzen.
Die God is onze zaligheid;
Wie zou die hoogste Majesteit
Dan niet met eerbied prijzen?
Die God is ons een God van heil;
Hij schenkt, uit goedheid, zonder peil,
Ons 't eeuwig, zalig leven;
Hij kan, en wil, en zal in nood,
Zelfs bij het naad'ren van den dood,
Volkomen uitkomst geven.

16. Zegen

17. Uitleidend orgelspel

Er is gelegenheid om na de kerkdienst het bruidspaar te feliciteren en Gods zegen te wensen.